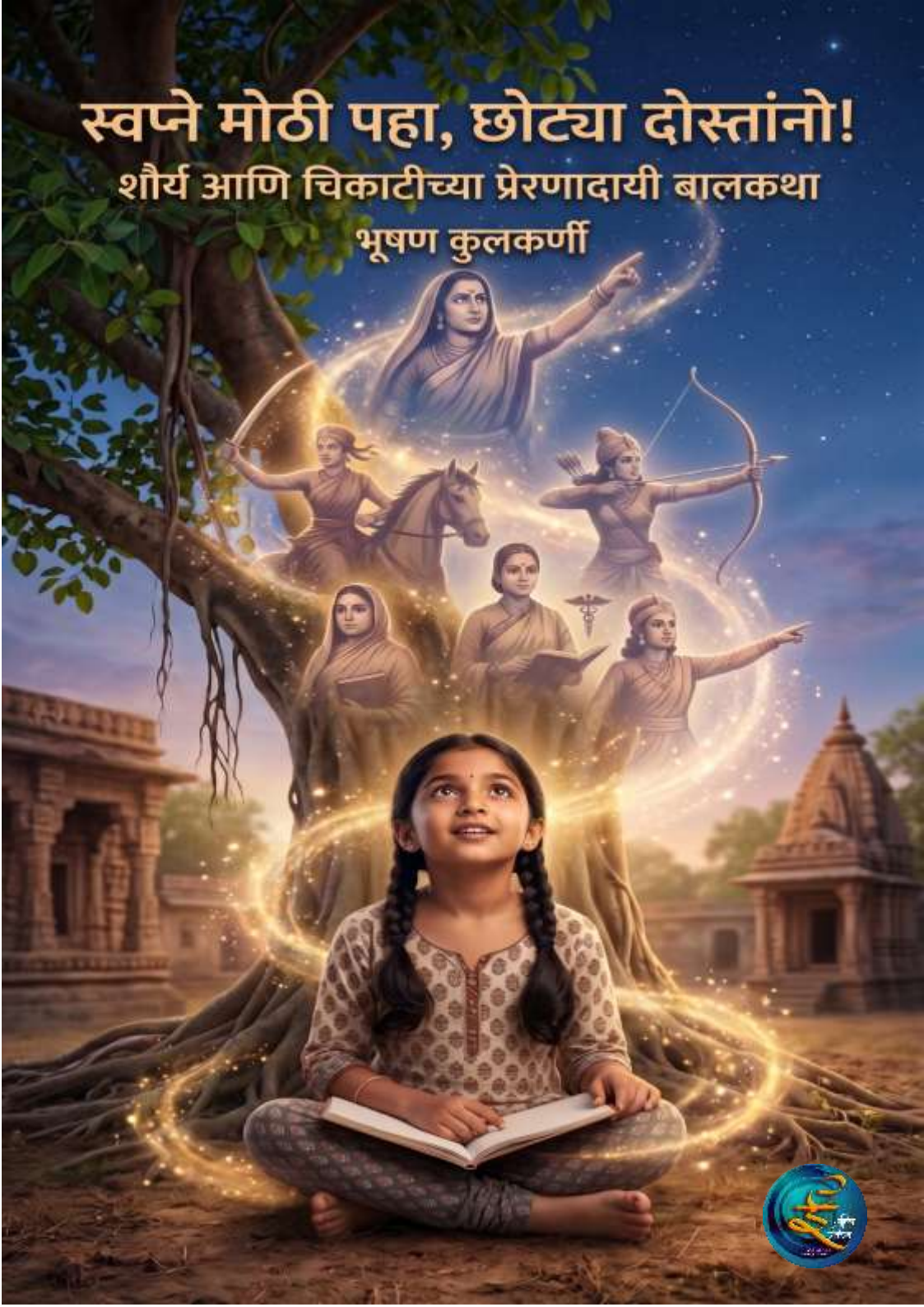

स्वप्ने मोठी पहा, छोट्या दोस्तांनो!

शौर्य आणि चिकाटीच्या प्रेरणादायी बालकथा

भूषण कुलकर्णी

ई साहित्य प्रतिष्ठान

सादर करत आहे

स्वप्ने मोठी पहा, छोट्या दोस्तांनो!

शौर्य आणि चिकाटीच्या प्रेरणादायी बालकथा

भूषण कुलकर्णी

स्वप्ने मोठी पहा, छोट्या दोस्तांनो!

शौर्य आणि चिकाटीच्या प्रेरणादायी बालकथा

लेखक: भूषण कुलकर्णी

१८२ शुक्रवार पेठ, पुणे, महाराष्ट्र – ४११००२,

भ्रमण दरध्वनी ९३७०५७१४६५

इ मेल bhushankulkar@gmail.com

मुखपृष्ठ- भूषण कुलकर्णी

या पुस्तकातील लेखनाचे सर्व हक्क लेखकाकडे सुरक्षित असून पुस्तकाचे किंवा त्यातील अंशाचे पुनर्मुद्रण वा नाट्य, चित्रपट किंवा इतर रूपांतर करण्यासाठी लेखकाची लेखी परवानगी घेणे आवश्यक आहे. तसे न केल्यास कायदेशीर कारवाई (दंड व तुरुंगवास) होऊ शकते.

This declaration is as per the Copyright Act 1957 read with Sections 43 and 66 of the IT Act 2000. Copyright protection in India is available for any literary, dramatic, musical, sound recording and artistic work. The Copyright Act 1957 provides for registration of such works. Although an author's copyright in a work is recognised even without registration. Infringement of copyright entitles the owner to remedies of injunction, damages and accounts.

प्रकाशक :- ई साहित्य प्रतिष्ठान

www.esahity.com

esahity@gmail.com

Whatsapp- 9987737237

(विनामूल्य ईपुस्तकांसाठी फक्त नाव गाव कळवा)

प्रकाशन : १ मे २०२६ (कामगारदिन, महाराष्ट्रदिन)

छापिल प्रत खासगी वितरणासाठी उपलब्ध

देणगी मूल्य- रु. १००/- फक्त

(१००% रक्कम लेखकाकडे छपाईचा खर्च म्हणून जाईल.)

(संपर्क- भूषण कुलकर्णी - ९३७०५७१४६५)

©esahity Pratishthan®2026

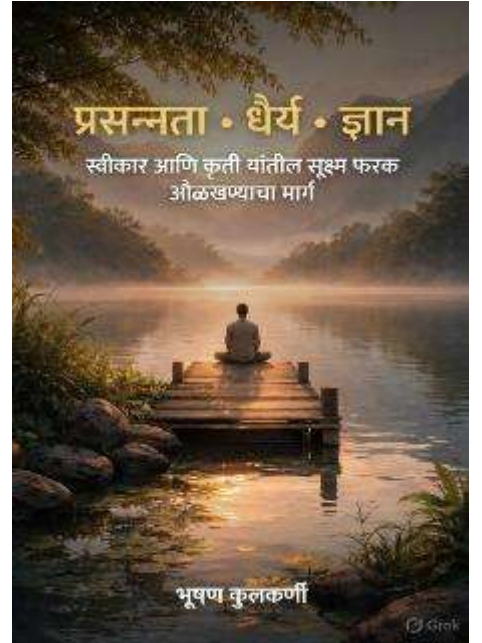
- विनामूल्य वितरणासाठी उपलब्ध.
- आपले वाचून झाल्यावर आपण हे फॉरवर्ड करू शकता.
- हे ई पुस्तक वेबसाईटवर ठेवण्यापुर्वी किंवा वाचनाव्यतिरिक्त कोणताही वापर करण्यापुर्वी ई-साहित्य प्रतिष्ठानची लेखी परवानगी घेणे आवश्यक आहे.

लेखक परिचय

भूषण कुलकर्णी हे अभियंता आणि प्रशिक्षक असून ते पुणे, महाराष्ट्र येथे राहतात. तंत्रज्ञान, मानसशास्त्र, अध्यात्म आणि मानवी जीवनातील मूलभूत प्रश्नांचा अभ्यास करून ते विचारप्रवर्तक लेखन करतात. त्यांच्या लेखनात प्राचीन ज्ञानपरंपरा, संतवाङ्मय, तत्त्वज्ञान आणि आधुनिक विज्ञान यांचा समतोल व सुसंवादी संगम आढळतो. जीवनाकडे अधिक सजग, समतोल आणि अर्थपूर्ण दृष्टीने पाहण्यास प्रेरणा देणे हा त्यांच्या लेखनाचा मुख्य उद्देश आहे.

Amazon Author link <https://www.amazon.com/author/bhushankulkarni>

प्रस्तावना

बालदोस्तांनो,

गोष्ठींच्या या जादूई जगात तुमचे स्वागत आहे!

या पुस्तकात तुम्ही अशा शूर, बुद्धिमान आणि जिद्दी व्यक्तींच्या गोष्ठी वाचणार आहात, ज्यांनी स्वतःच्या हिंमतीवर संकटांवर मात केली. मग त्या स्वराज्याचं स्वप्न पाहणाऱ्या जिजाऊ असोत, अन्यायाविरुद्ध लढणाऱ्या राणी लक्ष्मीबाई असोत किंवा जिद्दीने डॉक्टर होणाऱ्या आनंदी गोपाळ जोशी असोत!

या प्रत्येक गोष्ठीतून तुम्हाला एक नवीन ऊर्जा मिळेल. या व्यक्तींनी आपल्याला शिकवले आहे की, परिस्थिती कितीही कठीण असली तरी, मेहनत आणि आत्मविश्वासाच्या जोरावर आपण काहीही साध्य करू शकतो. लक्षात ठेवा, प्रत्येक महान व्यक्तीची सुरुवात एका लहान स्वप्नापासून आणि एका छोट्या प्रयत्नापासून होते.

चला तर मग, वाचूया या प्रेरणादायी गोष्ठी, काहीतरी नवीन शिकूया आणि पाहूया 'मोठी स्वप्ने'!

Contents

प्रस्तावना	6
१. जिजा आणि जिजाऊंचे स्वप्न	8
२. निहिरा आणि झाशीची राणी	12
३. झिवा आणि चांदबिबीचे धैर्य	17
४. अमायरा आणि रझिया सुलतानाची गोष्ट	21
५. सहस्रा आणि राणी चेन्नम्माची गोष्ट	25
६. फ्रेया आणि अहिल्याबाई होळकरांची शिकवण	29
७. जिया आणि बाल अर्जुनाची गोष्ट	33
८. नयिशा आणि राणी दुर्गावतीची गोष्ट	38
९. फेबिन आणि फलिना: भावंडांचे नाते	42
१०. सावित्रीबाईंची जिद्द: मेहेरसाठी एक धडा	46
११. नीतीची प्रेरणादायी गोष्ट - आनंदी गोपाळ जोशी	50
१२. रमाची प्रेरणादायी गोष्ट - सुधा चंद्रन	54

१. जिजा आणि जिजाऊंचे स्वप्न

शाळेच्या बॅगेचे पट्टे आज जिजाच्या खांद्यांमध्ये खोलवर रुतत होते, जणू त्यात पुस्तके नसून मोठे जड दगड भरले आहेत. कराटे क्लासमध्ये घामाच्या धारा डोळ्यांत जात होत्या आणि थकून गेलेल्या पायांच्या स्नायूंमध्ये गोळे येत होते. "हे सगळं कशासाठी? मला फक्त मैदानात फुलपाखरांसारखं मुक्तपणे खेळायचंय!" असा वैतागलेला विचार तिच्या मनात वारंवार येत होता. आई-वडिलांचे तेच ते 'उज्वल भविष्यासाठी कष्ट' ऐकून तिचे मन आता पूर्णपणे थकून गेले होते आणि ती सरावापासून पळ काढण्यासाठी नवनवीन बहाणे शोधू लागली होती.

जादूई प्रवास

त्या रात्री, जेव्हा संपूर्ण घर शांत होते, तेव्हा जिजाच्या खोलीत अचानक चंदनाचा एक मंद, पवित्र सुगंध दरवळला. गार वाऱ्याची एक झुळूक तिच्या गालाला स्पर्श करून गेली आणि जेव्हा तिने डोळे उघडले, तेव्हा ती तिच्या खोलीत नव्हती. ती एका विशाल, खुल्या मैदानात उभी होती, जिथे समोर एक अत्यंत रुबाबदार माऊली उभ्या होत्या—त्या होत्या राजमाता जिजाऊ. त्यांच्या नऊवारी साडीचा तोरा आणि सूर्यासारखे प्रखर तेज असलेले त्यांचे डोळे पाहून जिजा एका क्षणात आपला सर्व थकवा विसरून गेली.

कष्टाचे फळ

"बाळा," जिजाऊ मायेने पण खंबीर आवाजात म्हणाल्या, "तुला वाटतंय ना की हे कष्ट खूप आहेत? पण शिवबा जेव्हा तुझ्या वयाचे होते, तेव्हा त्यांची पहाट कोमल गाण्यांनी नाही, तर घोड्यांच्या टापांच्या 'खुट-खुट' आवाजाने आणि तलवारींच्या 'खणखणाटाने' होत असे".

जिजाऊंनी जिजाचा इवलासा हात आपल्या हातात घेतला. "शिवाजीला सुद्धा थकवा यायचा, पण मी त्याला नेहमी सांगायचे—आज तू जे कष्ट उपसत आहेस, ते भविष्यातील एका विशाल 'स्वराज्याच्या' वटवृक्षाचे बी आहे. जर आज तू हे बी पेरले नाहीस, तर उद्या कोणालाच सावली मिळणार नाही".

जिजाला त्या क्षणी समजले की तिचे संगीत, पोहणे आणि कराटे हे केवळ क्लास नसून ती स्वतःला आतून घडवत आहे. जिजाऊंनी निरोप घेताना एक मोलाचा मंत्र दिला, "कामात आणि आरामात समतोल राख, पण तुझ्या ध्येयापासून कधीही दूर जाऊ नकोस". दुसऱ्या दिवशी जेव्हा जिजा उठली, तेव्हा तिच्या मनात कोणताही बहाणा नव्हता, तर फक्त एक नवीन ऊर्जा आणि जिद्द होती.

गोष्टीचे तात्पर्य:

आजचा तुमचा प्रत्येक छोटा प्रयत्न उद्याच्या उज्वल भविष्याचे बी पेरतो.

तुम्हाला माहिती आहे का?

राजमाता जिजाऊ केवळ शिवबांच्या आईच नव्हत्या, तर त्या एक अत्यंत कुशल प्रशासक होत्या.

त्यांनी पुण्यातील 'लाल महाल' पुन्हा वसवला आणि रयतेच्या कल्याणासाठी अनेक धाडसी निर्णय घेतले.

तुमची 'हिरो मिशन'!

- **बी पेरा:** जिजाप्रमाणेच तुम्ही आज कोणती एखादी नवीन 'चांगली सवय' (उदा. वेळेवर उठणे किंवा झाडाला पाणी घालणे) सुरू करणार आहात?
- **चित्र काढा:** तुमच्या 'हिरो जर्नल'मध्ये एका बीजाचे चित्र काढा आणि त्यात तुमच्या स्वप्नाचे नाव लिहा!

२. निहिरा आणि झाशीची राणी

"खुट-खुट-खुट!" घोड्याच्या टापांचा आवाज बिठूरच्या मातीत घुमत होता आणि वाऱ्याचा 'सळसळ' सुसाट वेग आसमंतात भरला होता. मनूने घोड्याचा लगाम घट्ट आवळला होता, पण अचानक घोडा अडखळला आणि मनू जोरात खाली कोसळली!. तिच्या गुडघ्यातून ठसठसणाऱ्या वेदना होत होत्या आणि डोळ्यांतून पाणी येत होते. ती रडवेली होऊन म्हणाली, "मी कधीच इतरांसारखी हुशार बनू शकणार नाही".

"निहिरा! तू ऐकतेस ना?" आईच्या आवाजाने निहिरा भानावर आली.

निहिरा आज तिच्या खोलीच्या एका कोपऱ्यात गुडघ्यात तोंड लपवून बसली होती. बाहेर मैदानावर तिच्या मित्र-मैत्रिणींच्या खेळण्याचे आवाज येत होते, पण निहिराच्या मनात मात्र निराशेचे मळभ दाटले होते. ती इतकी वेळ राणी लक्ष्मीबाईंच्या पराक्रमात हरवून गेली होती की तिला स्वतःच्या खेळातील पराभवाचे दुःख आता खूप छोटे वाटू लागले होते.

तिची आई जवळ आली आणि मायेने तिच्या पाठीवरून हात फिरवत म्हणाली, "निहिरा, मणिकर्णिका—जिला सगळे 'मनू' म्हणायचे—ती सुद्धा तुझ्यासारखीच एक सामान्य मुलगी होती.

ती अनेकदा घोडेस्वारी करताना पडायची, तिला खरचटायचे, पण तिने हार मानण्यापेक्षा पुन्हा उभे राहणे निवडले".

खरा विजय

तेव्हा तिला पेशव्यांनी एक मंत्र दिला होता, "मनू, पडणं ही हार नाही, पण पडल्यावर पुन्हा उठायला नकार देणं ही खरी हार आहे. जेव्हा जेव्हा तू पडशील, तेव्हा तू अधिक खंबीर होऊन उभी राहू शकतेस". मनूने आपले अश्रू पुसले, मातीचा तो सुगंध आपल्या श्वासात भरला आणि पुन्हा सराव सुरू केला. जेव्हा एका मोठ्या स्पर्धेची वेळ आली, तेव्हा मनूने घोड्याचा लगाम घट्ट धरला आणि ती वाऱ्याच्या वेगाने धावली. तिने जगाला दाखवून दिले की विजय फक्त पदकात नसून 'हार न मानण्यात' असतो.

आईची ही गोष्ट ऐकून निहिराचे डोळे चमकू लागले. तिने ठरवले की ती आता रडत बसणार नाही, तर पुन्हा एकदा मैदानात जाऊन आपला सराव पूर्ण करेल.

गोष्टीचे तात्पर्य:

खरा विजय हा सतत प्रयत्न करण्यात आणि हार न मानण्यात असतो.

तुम्हाला माहिती आहे का?

झाशीची राणी लक्ष्मीबाई यांना लहानपणी सर्वजण प्रेमाने 'छबिली' म्हणायचे. त्या घोडेस्वारीत इतक्या निष्णात होत्या की दोन घोड्यांच्या लगाम एकाच वेळी हातात धरून त्यांनी घोडदौड केली होती!

तुमची 'हिरो मिशन'!

- **पुन्हा प्रयत्न करा:** आज अशी कोणती गोष्ट आहे जी तुम्हाला कठीण वाटतेय? निहिरासारखी ती गोष्ट पुन्हा एकदा करण्याचा प्रयत्न करा.
- **शौर्य मुद्रा:** आरशासमोर उभे राहून राणी लक्ष्मीबाईंसारखी एक 'शौर्य मुद्रा' (Power Pose) करा आणि म्हणा, "मी कधीच हार मानणार नाही!".

३. झिवा आणि चांदबिबीचे धैर्य

"आई, ही पुस्तकं माझ्याशी का बोलत नाहीत? त्यांना पाय का नाहीत की ती माझ्यासोबत बागेत धावतील?" झिवाने वैतागून आपले पुस्तक दूर सारले आणि पुस्तकांच्या पानांचा 'सळसळ' आवाज संपूर्ण खोलीत घुमला. "मला या चार भिंतीत एखाद्या तुरुंगासारखं वाटतंय, मला फक्त बाहेर खेळायचंय!".

तिची आई मिशिकलपणे हसली आणि झिवाला जवळ घेत म्हणाली, "पुस्तकांना पाय नसतात बाळा, पण ती आपल्याला पंख नक्कीच देतात. तुला माहिती आहे का? एका शूर राजकन्येला सुद्धा सुरुवातीला अभ्यासाचा असाच कंटाळा यायचा—तिचे नाव होते चांदबिबी".

मुळांचे महत्त्व

आई झिवाला बागेतील एका मोठ्या झाडाकडे घेऊन गेली. झाडाच्या सावलीत उभे राहून आई म्हणाली, "चांद, ज्या झाडाची मुळे जमिनीत खोलवर रुजलेली नसतात, ते झाड जोराचा वारा सुटला की कोलमडून पडते. शिक्षण म्हणजे तुझी मुळे घट्ट करण्यासारखे आहे—ते तुला बाहेरून नाही, तर मनातून खंबीर बनवेल".

संकटात मिळालेले बळ

चांदबिबीने आईचे हे शब्द हृदयाशी जपले आणि जिद्दीने वाचायला, लिहायला व तलवारबाजी शिकायला सुरुवात केली. काही काळाने, जेव्हा शत्रूच्या सैन्याने अचानक राजवाड्यावर हल्ला केला, तेव्हा चांदबिबी डगमगली नाही. तलवारींच्या त्या भयानक 'खणखणाटात' आणि लोकांच्या धावपळीत तिने शांतपणे एक चपखल रणनीती आखली आणि आपल्या प्रजेचे रक्षण केले. तिची ही बुद्धी आणि केलेला सराव यामुळेच ती त्या कठीण प्रसंगातून यशस्वी मार्ग काढू शकली.

हे ऐकून झिवाला त्या क्षणी उमजले की शाळा म्हणजे केवळ एका जागी बसून राहणे नसून, स्वतःची मुळे घट्ट करणे आहे. दुसऱ्या दिवशी ती उत्साहाने वर्गात बसली आणि शिक्षकांचे प्रत्येक बोलणे जणू स्वतःचे भविष्य घडवण्यासाठी लक्षपूर्वक ऐकू लागली.

गोष्टीचे तात्पर्य:

शिक्षण म्हणजे मुळे घट्ट करण्यासारखे आहे—ते आपल्याला जीवनातील आव्हानांचा सामना करण्यासाठी ताकद, शहाणपण आणि धैर्य देते.

तुम्हाला माहिती आहे का?

चांदबिबी या केवळ शूर योद्धाच नव्हत्या, तर त्या अनेक भाषांमध्ये पारंगत होत्या! त्यांना अरबी, फारसी, तुर्की, मराठी आणि कानडी या भाषा उत्तम येत होत्या .

तुमची 'हिरो मिशन'!

- **मुळे घट्ट करा:** आज तुम्ही शाळेत किंवा घरी अशी कोणती नवीन गोष्ट शिकलात, ज्यामुळे तुमची 'ज्ञानाची मुळे' अधिक घट्ट झाली आहेत? ती लिहून काढा.
- **भाषेची जादू:** चांदबिबीसारखेच आज एखादा नवीन शब्द दुसऱ्या भाषेत (उदा. इंग्रजी किंवा हिंदी) शिकण्याचा प्रयत्न करा.

४. अमायरा आणि रङ्गिया सुलतानाची गोष्ट

शाळेची ती सकाळ अतिशय प्रसन्न होती, खिडकीतून येणाऱ्या सूर्याच्या कोवळ्या उन्हात अमायरा आणि तिचे मित्र-मैत्रिणी उत्साहाने वर्गात बसले होते. त्यांच्या शिक्षिका मिस अंजली यांनी सांगायला सुरुवात केली, "आज मी तुम्हाला अशा एका राणीची गोष्ट सांगणार आहे, जिने दिल्लीच्या तख्तावर राज्य केले—तिचे नाव होते रङ्गिया सुलताना". अमायराचे डोळे कुतूहलाने चमकले, तिच्या मनात एकच विचार आला, "एवढ्या मोठ्या राज्यावर एक स्त्री राज्य कशी काय करू शकते?".

धाडसी स्वप्न

खूप वर्षांपूर्वी, जेव्हा रझिया लहान होती, तेव्हा समाजाचा असा समज होता की मुलींनी फक्त घरात राहावे, त्यांनी घोडेस्वारी किंवा तलवारबाजीचा विचारही करू नये. पण रझियाचे मन प्रश्नांनी आणि जिद्दीने भरलेले होते. ती तासनतास घोड्यांच्या टापांचा 'खुट-खुट' आवाज ऐकत सैनिकांचा सराव पाहायची आणि स्वतःला विचारायची, "मी हे का करू शकत नाही?". तिने स्वतःच्या जिद्दीने अभ्यास केला आणि तलवारबाजीचे कठीण प्रशिक्षण घेतले. जेव्हा ती रणांगणावर उतरायची, तेव्हा तलवारींच्या 'खणखणाटात' तिचे धैर्य आणि चमक अधिकच उठून दिसायची.

खरे नेतृत्व

जेव्हा रझिया 'सुलतान' बनली, तेव्हा तिला खूप विरोध झाला, कारण अनेकांना एका स्त्रीचे नेतृत्व मान्य नव्हते. पण रझियाने त्यांना शब्दांनी नाही, तर आपल्या महान कर्तृत्वाने चोख उत्तर दिले. तिने आपल्या प्रजेसाठी शाळा, पक्के रस्ते आणि मोठी बाजारपेठ बांधली. तिने हे जगाला सिद्ध करून दिले की नेतृत्व म्हणजे केवळ हुकूम सोडणे नसून, लोकांचे अश्रू पुसणे आणि त्यांना मदतीचा हात देणे होय.

रझियाच्या या धैर्याने अमायराच्या मनातही एक नवीन विश्वास निर्माण केला—धाडसी बनण्याचा आणि मोठी स्वप्ने पाहून ती प्रत्यक्षात आणण्याचा.

गोष्टीचे तात्पर्य:

कठोर परिश्रम आणि जिद्दीच्या जोरावर तुम्ही कोणालाही चुकीचे सिद्ध करू शकता आणि आपले स्थान निर्माण करू शकता.

तुम्हाला माहिती आहे का?

रझिया सुलतान ही केवळ दिल्लीची पहिली महिला राज्यकर्ती नव्हती, तर ती अत्यंत धाडसी होती. तिने स्वतःच्या नावाने सोन्याचे शिक्केही पाडले होते आणि ती स्वतः युद्धभूमीवर सैन्याचे नेतृत्व करायची.

तुमची 'हिरो मिशन'!

- **नेतृत्व गुण:** जर तुम्हाला तुमच्या वर्गाचे किंवा शाळेचे 'लीडर' बनवले, तर तुम्ही तुमच्या मित्रांच्या मदतीसाठी कोणते पहिले चांगले काम कराल?.
- **स्वतःवर विश्वास:** आरशात बघून रझियासारखा स्वतःला एक प्रश्न विचारा— "मी आज कोणते धाडसी पाऊल उचलणार आहे?"

ॡ. सहस्रा आणल राणी चेन्नम्माकी गोष्ट

लाल मातीचा तो ओला, मातीचा सुवास आणल वाऱ्यावर डोलणारी हलरवीगार शेतं—भारतातील आपल्या आजीच्या गावी आल्यावर सहस्राला हे सर्व खूप नवीन आणल सुखद वाटत होते. तिची आजी, अम्माजी, तिला रोज रात्री इतिहासातील शूर स्त्रियांच्या गोष्टी सांगायच्या, ज्या ऐकताना सहस्राचे डोळे कुतूहलाने मोठे व्हायचे. एके दिवशी अम्माजींनी तिला कित्तूरच्या राणी चेन्नम्माकी गोष्ट सांगायला सुरुवात केली, ज्यांनी अन्यायाविरुद्ध सर्वात आधी आपला निधडा आवाज उठवला होता.

मैदानातील सराव

चेन्नम्मा जेव्हा लहान होती, तेव्हा तिचे लक्ष राजवाड्याच्या रेशमी आरामात कधीच अडकले नाही.

तिला ओढ होती ती मैदानात घोड्यांच्या टापांच्या 'खुट-खुट' आवाजाची आणि बाणांच्या त्या तीक्ष्ण 'सळसळ' आवाजाची. ती तासनतास कडक उन्हात मैदानात तलवारबाजीचा सराव करायची. तिच्या पालकांनी तिला एकच मोलाचा मंत्र दिला होता, "चेन्नम्मा, जे योग्य आहे, त्यासाठी जगाविरुद्ध जाऊनही नेहमी खंबीरपणे उभी राहा".

अन्यायाविरुद्ध लढा

जेव्हा इंग्रजांनी कपटाने कित्तूरचे राज्य बळकावण्याचा प्रयत्न केला, तेव्हा राणी चेन्नम्मा अजिबात डगमगली नाही. हातात लखलखती तलवार घेऊन आणि वाऱ्याच्या वेगाने घोडदौड करत राणी स्वतः रणांगणात रणरागिणीसारखी उतरली. तलवारींच्या त्या 'खणखणाटात' आणि आपल्या प्रजेच्या गौरवशाली जयघोषात तिने इंग्रज सैन्याला धैर्याने सळो की पळो करून सोडले. जरी परिस्थिती कठीण होती, तरी राणीचा स्वाभिमान कोणालाही मोडता आला नाही.

हे ऐकून सहस्राच्या मनात एकच पक्का विचार आला— परिस्थिती काहीही असो, अन्यायासमोर कधीही मान झुकवायची नाही.

गोष्टीचे तात्पर्य:

सत्य आणि न्यायासाठी उभे राहणे हेच खऱ्या नेत्याचे लक्षण आहे.

तुम्हाला माहिती आहे का?

राणी चेन्नम्मा या १८५७ च्या स्वातंत्र्यलढ्याआधी, तब्बल ३३ वर्षे आधी इंग्रजांविरुद्ध युद्ध पुकारणाऱ्या पहिल्या भारतीय राज्यकर्त्यांपैकी एक होत्या.

तुमची 'हिरो मिशन'!

- **न्यायासाठी उभे राहा:** जर तुमच्या समोर कोणावर अन्याय होत असेल (उदा. कोणी कोणाची थड्या करत असेल), तर तुम्ही राणी चेन्नम्मासारखे धैर्याने कसे उभे राहाल?
- **तुमचे शस्त्र निवडा:** राणी चेन्नम्माची तलवार हे त्यांचे शस्त्र होते. तुमचे 'शस्त्र' तुमची बुद्धी किंवा तुमचे शब्द असू शकतात. आज एखाद्या कठीण प्रसंगात तुम्ही तुमच्या 'शस्त्राचा' वापर कसा कराल?

६. फ्रेया आणि अहिल्याबाई होळकरांची

शिकवण

एका निवांत दुपारी फ्रेया आपल्या आईसोबत बागेत बसली होती. हवेत फुलांचा गोड सुगंध दरवळत होता आणि आई तिला समजावून सांगत होती की, जगाला अधिक सुंदर बनवण्यासाठी केवळ शारीरिक शक्तीची नाही, तर खऱ्या 'दयाळूपणाची' गरज असते. फ्रेयाला हे अधिक चांगल्या प्रकारे समजावे म्हणून आईने तिला पुण्यश्लोक अहिल्याबाई होळकर यांची गोष्ट सांगायला सुरुवात केली—एक अशी महान राणी, जिचे खरे मोठेपण तिच्या सोन्याच्या मुकुटात नसून तिच्या विशाल हृदयात आणि प्रेमात होते.

संस्कारांची शिदोरी

अहिल्याबाईंचा जन्म महाराष्ट्रातील चौंडी नावाच्या एका चिमुकल्या, शांत गावात झाला होता. त्या कोणत्याही भव्य राजवाड्यात जन्मल्या नव्हत्या, पण त्यांचे हृदय एखाद्या थोर राजकन्येपेक्षाही मोठे होते. गावातील ओढ्याचा तो प्रसन्न 'खळखळ' आवाज आणि शिवमंदिरातील घटांचा 'घणघण' नाद ऐकत त्यांचे बालपण पवित्र संस्कारांनी बहरले होते. अगदी लहान वयातही त्या स्वतःचा विचार न करता गरजूंच्या मदतीला धावून जायच्या. त्यांच्या आई-वडिलांनी त्यांना शिकवले होते की, "सर्वात मोठी संपत्ती म्हणजे इतरांना केलेली निस्वार्थ मदत".

प्रजेची माऊली

जेव्हा अहिल्याबाई राणी बनल्या आणि त्यांच्या खांद्यावर राज्याची मोठी जबाबदारी आली, तेव्हा त्यांनी स्वतःच्या दुःखापेक्षा आपल्या प्रजेच्या सुखाचा विचार केला. त्यांनी पाहिले की लोकांचे अश्रू पुसणे हेच त्यांचे खरे राजकर्तव्य आहे. त्यांनी संपूर्ण भारतात अत्यंत सुंदर मंदिरे, प्रवाशांसाठी धर्मशाळा आणि नद्यांवर घाट बांधले. मंदिरांमधील घंटांच्या मंगल नादाने आणि स्वच्छ, सुरक्षित रस्त्यांनी त्यांचे राज्य उजळून निघाले. त्या प्रत्येक गरीब-श्रीमंत व्यक्तीचे गाऱ्हाणे एका माऊलीसारख्या मायेने ऐकायच्या.

फ्रेयाला आता समजले की नेतृत्व म्हणजे केवळ हुकूम सोडणे नसून, सर्वांची मायेने काळजी घेणे होय.

गोष्टीचे तात्पर्य:

खरे नेतृत्व सत्ता किंवा प्रसिद्धीत नसून दयाळूपणा, शहाणपण आणि इतरांना मदत करण्यात असते .

तुम्हाला माहिती आहे का?

अहिल्याबाई होळकर यांनी केवळ इंदूर शहराचा विकासच केला नाही, तर संपूर्ण भारतात अनेक मंदिरे, धर्मशाळा आणि घाट बांधले. वाराणसी येथील प्रसिद्ध काशी विश्वेश्वर मंदिराचा जीर्णोद्धार (पुनर्बांधणी) त्यांनीच केला होता.

तुमची 'हिरो मिशन'!

- **दयाळू कृती:** अहिल्याबाईंसारखे 'दयाळू नेतृत्व' करण्यासाठी तुम्ही आज कोणाला मदत कराल? (उदा. घराकामात आईला मदत करणे किंवा मित्राला एखादी गोष्ट समजावून सांगणे) .
- **कृतज्ञता नोंद:** आज तुमच्यासोबत घडलेली कोणतीही एक चांगली गोष्ट तुमच्या 'हिरो डायरी'मध्ये लिहा.

७. जिया आणि बाल अर्जुनाची गोष्ट

बाहेर पावसाची संध 'रिपरिप' सुरू होती आणि जिया आपल्या बाबांसोबत बुद्धिबळाचा डाव मांडून बसली होती. बुद्धिबळाच्या पटावरील त्या काळ्या-पांढऱ्या घरांच्या गुंतागुंतीच्या जाळ्यात तिचे मन पूर्णपणे अडकले होते. समोरच्या चाली समजत नव्हत्या आणि वारंवार होणाऱ्या पराभवामुळे तिचा संयम आता सुटत चालला होता. तिने एक मोठा निश्वास टाकला आणि वैतागून मोहऱ्या बाजूला सारत म्हणाली, "बाबा, मला हे कधीच जमणार नाही. मी सारखी हरतेय!".

तिचे बाबा प्रेमाने हसले आणि तिचा हात हातात घेत म्हणाले, "जिया, जगातील सर्वात महान धनुर्धारी अर्जुन हा सुद्धा जन्मतःच महान नव्हता. त्याने सुद्धा तुझ्यासारख्याच अनेक चुका केल्या, पण तो कधीच थांबला नाही".

एकाग्रतेची ताकद

जेव्हा अर्जुन लहान होता, तेव्हा द्रोणाचार्य त्याचे गुरु होते. सुरुवातीला जेव्हा अर्जुन बाण सोडायचा, तेव्हा त्याचा निशाणा अनेकदा चुकायचा आणि तो बाण हवेत 'सळसळत' जाऊन जमिनीवर पडायचा. तेव्हा द्रोणाचार्यांनी त्याला एक मोलाचा मंत्र दिला, "अर्जुना, जो फक्त अचूक निशाणा साधतो तोच नाही, तर जो आपल्या प्रत्येक चुकलेल्या बाणातून काहीतरी नवीन शिकतो, तोच खरा धनुर्धारी!".

द्रोणाचार्यांनी जेव्हा लाकडी पक्षाची कठीण परीक्षा घेतली, तेव्हा अर्जुनाला आजूबाजूचे झाड किंवा पक्षी दिसत नव्हता, तर त्याला फक्त त्या पक्षाचा डोळा दिसत होता. त्याच्या धनुष्यातून बाण 'सळसळत' निघाला आणि थेट ध्येयावर लागला.

अंधारातील सराव

एके रात्री जेवताना अचानक दिवा विझला, पण अर्जुनाच्या लक्षात आले की इतक्या अंधारातही त्याचा हात न चुकता अन्नाचा घास घेऊन तोंडाकडेच जात आहे. त्याला एक विलक्षण कल्पना सुचली—जर मी अंधारात जेवू शकतो, तर मी अंधारात बाण का मारू शकत नाही?. त्या रात्रीपासून त्याने अत्यंत शांत वातावरणात, केवळ आवाजाच्या अंदाजावर सराव सुरू केला. प्रत्येक चुकीच्या बाणाने त्याला त्याच्या ध्येयाच्या अधिक जवळ नेले.

जियाला आता उमजले होते की बुद्धिबळातही जेव्हा ती एखादी चाल चुकते, तेव्हा ती हरत नाही, तर ती स्वतःला अधिक हुशार बनवत असते. ती हसून म्हणाली, "बाबा, इथून पुढे मी एकतर जिंकेन किंवा मी काहीतरी नवीन शिकेन!"

गोष्टीचे तात्पर्य:

प्रत्येक आव्हानात आपण एकतर जिंकतो किंवा शिकतो—आणि या दोन्ही गोष्टी आपली प्रगतीच करतात.

तुम्हाला माहिती आहे का?

अर्जुनाला 'सव्यसाची' असेही म्हटले जाते, कारण तो दोन्ही हातांनी तितक्याच कुशलतेने धनुष्य चालवू शकत असे!.

तुमची 'हिरो मिशन'!

- **एकाग्रता चाचणी:** एक कागद घ्या आणि त्यावर एक छोटा ठिपका काढा. १ मिनिट त्या ठिपक्याकडे टक लावून बघा आणि तुमचे लक्ष विचलित होऊ देऊ नका. अर्जुनासारखेच ध्येयावर लक्ष ठेवा!
- **चूक शोधा:** आज तुमची एखादी गोष्ट चुकली का? त्यातून तुम्ही काय नवीन शिकलात ते तुमच्या 'हिरो जर्नल'मध्ये लिहा.

८. नयिशा आणि राणी दुर्गावतीची गोष्ट

एका निवांत संध्याकाळी, डान्सच्या प्रचंड थकावटीमुळे नयिशा आपल्या आईच्या मांडीवर डोके ठेवून विसावली होती. तिचे पाय थोडे दुखत होते, पण तिच्या मनात डान्सच्या त्या नवीन स्टेप्स आणि संगीताचा ताल अजूनही रुंजी घालत होता. तिच्या आईने प्रेमाने विचारले, "नयिशा, तुला अशा एका राणीची गोष्ट ऐकायला आवडेल का, जिने तुझ्यासारखीच अनेक वेगवेगळ्या क्षेत्रांत स्वतःचे नाव कमावले होते?". नयिशाने कुतूहलाने मान डोलावली.

बहुगुणी राजकन्या

राणी दुर्गावती ही दाट हिरवीगार जंगले आणि झुळझुळ वाहणाऱ्या नद्यांच्या निसर्गरम्य प्रदेशात मोठी झाली होती.

तिला केवळ राजवाड्याच्या आरामात कधीच रस नव्हता.

नयिशा, जसे तुला डान्स आणि संगीत आवडते, तसेच दुर्गावतीने लहानपणापासूनच घोडेस्वारी, धनुर्विद्या आणि तलवारबाजीमध्ये प्राविण्य मिळवले होते.

तिला वाटायचे की वेगवेगळ्या कलांमध्ये हुशार असणे हे आपल्याला एक अधिक खंबीर आणि समृद्ध व्यक्ती बनवते.

प्रजेची रक्षक

मोठी झाल्यावर ती 'गोंडवाना' या समृद्ध राज्याची राणी बनली. ती इतकी दयाळू आणि नम्र होती की स्वतः शेतकऱ्यांच्या बांधावर जाऊन त्यांच्या समस्या समजून घ्यायची.

पण जेव्हा शत्रूने तोफांच्या 'धडाड' आवाजात आणि अफाट सैन्यासह राज्यावर हल्ला केला, तेव्हा राणी अजिबात डगमगली नाही. "शत्रू कितीही मोठा असला, तरी मी माझ्या प्रजेचे आणि भूमीचे रक्षण करेन," असा तिचा ठाम निश्चय होता. तलवारींच्या त्या भयानक 'खणखणाटात' तिने स्वतः रणांगणात उतरून अभूतपूर्व शौर्याने लढा दिला. विजयाची खात्री नसतानाही तिने शत्रूसमोर शरणागती पत्करण्याऐवजी आपला स्वाभिमान आणि देशाभिमान जपला.

नयिशाला आता समजले होते की, थकवा आला तरी नवनवीन गोष्टी शिकणे आपल्याला राणी दुर्गावतीसारखे खंबीर, बहुगुणी आणि एक उत्तम नेता बनवते. तिने आपला थकवा झटकला आणि पुन्हा एकदा उत्साहाने डान्सच्या स्टेप्सची तालीम सुरू केली.

गोष्टीचे तात्पर्य:

अनेक गोष्टींमध्ये हुशार असणे (Multi-talented)

आपल्याला एक खंबीर व्यक्ती आणि उत्तम नेता बनवते.

तुम्हाला माहिती आहे का?

राणी दुर्गावती या चंदेल राजवंशातील होत्या. त्यांच्या शासनकाळात 'गोंडवाना' राज्य इतके समृद्ध होते की लोक आपले कर सोन्याच्या मोहरांच्या स्वरूपात भरत असत!

तुमची 'हिरो मिशन'!

- **बहुगुणी बना:** राणी दुर्गावतीप्रमाणेच आज अशा दोन वेगवेगळ्या कलांची नावे लिहा ज्या तुम्हाला एकाच वेळी शिकायला आवडतील (उदा. डान्स आणि कराटे किंवा चित्रकला आणि पोहणे).
- **निसर्ग भ्रमंती:** आज बागेत गेल्यावर राणी दुर्गावतीच्या जंगलाप्रमाणे तिथल्या आवाजांचे (उदा. पानांची सळसळ किंवा पक्ष्यांचा किलबिलाट) निरीक्षण करा.

९. फेबिन आणि फलिना: भावंडांचे नाते

बाहेर पावसाची संध 'रिपरिप' सुरू होती आणि अभ्यासाच्या खोलीत दिव्याच्या मंद, उबदार प्रकाशात फेबिन आणि फलिना बुद्धिबळाचा डाव मांडून बसले होते. फेबिन फक्त ६ वर्षांचा होता आणि फलिना ९ वर्षांची, पण त्या दोघांची मैत्री इतकी घट्ट होती की ते केवळ खेळत नव्हते, तर एकमेकांना घडवत होते. त्यांचे हे नाते त्यांना राजा राजा चोल प्रथम आणि त्यांची थोरली बहीण कुंदवाई यांच्यातील ऐतिहासिक आणि महान नात्याची आठवण करून द्यायचे.

सहकार्याची पहिली चाल

फेबिनला बुद्धिबळातील 'उंट' (Bishop) नेमका कसा चालतो, हे समजत नसल्यामुळे तो थोडा गोंधळला होता आणि त्याच्या चेहऱ्यावर नाराजी होती.

फलिनाने अत्यंत संयमाने उंटाचा तो लाकडी मोहरा उचलला आणि पटावर तो 'सळसळत' तिरका सरकवून फेबिनला त्याची चाल समजावून सांगितली. तिने त्याला समजावले की, जशी कुंदवाई नेहमी आपल्या भावाच्या पाठीशी एक खंबीर मार्गदर्शक म्हणून उभी असायची, तशीच ती सुद्धा त्याला प्रत्येक पावलावर मदत करायला तयार आहे. फलिनाच्या या आधारामुळे फेबिनच्या मनात पुन्हा एकदा आत्मविश्वास जागा झाला.

अभ्यासातील कल्पकता

जेव्हा फलिनाला इतिहासातील लांबलचक घटनांची यादी पाठ करणे कठीण वाटू लागले, तेव्हा छोट्या फेबिनने एक मजेदार आणि कल्पक तोडगा सुचवला. त्याने बुद्धिबळाच्या मोहऱ्यांचा वापर करून इतिहासाची एक रोमांचक गोष्ट तयार केली—राजा म्हणजे सर्वात मोठी लढाई आणि घोडा म्हणजे शूरवीरांचे पराक्रम. मोहऱ्यांच्या त्या 'खट-खट' आवाजात आणि गोष्टींच्या रूपात फलिनाला तो कठीण वाटणारा इतिहास अगदी सहज लक्षात राहिला. त्या दोघांना त्या दिवशी एक महत्त्वाचा धडा उमजला की, जेव्हा भावंडे एकमेकांचा हात धरून काम करतात, तेव्हा ते कोणत्याही कठीण आव्हानावर सहज मात करू शकतात

गोष्टीचे तात्पर्य:

एकत्र शिकल्यामुळे आणि एकमेकांना मदत केल्यामुळे भावंडांची प्रगती होते आणि त्यांचे नाते अधिक घट्ट होते .

तुम्हाला माहिती आहे का?

राजा राजा चोल प्रथम आणि त्यांची मोठी बहीण कुंदवाई यांचे नाते अतिशय खास होते. कुंदवाई यांनी आपल्या भावाला केवळ मार्गदर्शनच केले नाही, तर राज्याच्या कल्याणासाठी एक महत्त्वाची सल्लागार म्हणून आयुष्यभर खंबीर साथ दिली होती.

तुमची 'हिरो मिशन'!

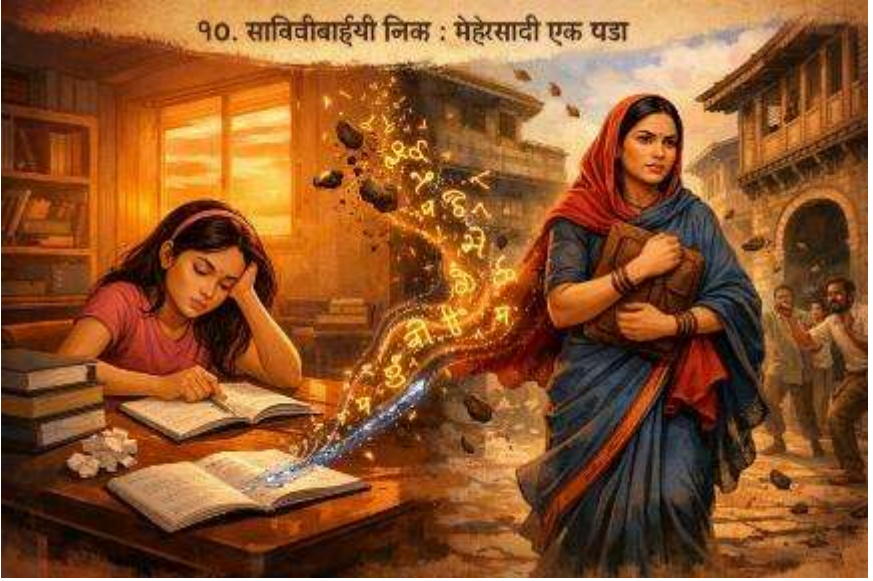
- **मदतनीस बना:** आज तुम्ही तुमच्या भावंडांना किंवा मित्राला अशी कोणती एक गोष्ट शिकवणार आहात, जी त्यांना कठीण वाटतेय?.
- **गोष्ट तयार करा:** अभ्यासातील एखादा कठीण धडा फेबिनसारखा एखाद्या गोष्टीच्या स्वरूपात लक्षात ठेवण्याचा प्रयत्न करा आणि तो कोणाला तरी सांगून दाखवा.

१०. सावित्रीबाईंची जिद्द: मेहेरसाठी एक धडा

"धप!" पाठीवर एक दगड येऊन आदळला आणि सावित्रीबाईंची पावले क्षणभर थांबली. रस्त्यावरचे लोक त्यांच्यावर ओरडत होते, त्यांच्या अंगावर चिखल आणि शेण फेकत होते. चिखलाचा तो दुर्गंधीयुक्त वास आणि लोकांचे बोचरे शब्द कोणाचेही मन डगमगवून टाकणारे होते. पण सावित्रीबाईंनी आपली पिशवी घट्ट धरली, ज्यामध्ये एक जास्तीची साडी होती. त्या डगमगल्या नाहीत; त्यांनी शाळेत पोहोचल्यावर आपली खराब झालेली साडी बदलली आणि पुन्हा तितक्याच उत्साहाने मुलींना शिकवायला उभ्या राहिल्या.

"बाबा, त्यांना भीती नाही वाटली का?" मेहेरने डोळे मोठे करून विचारले. ती इतकी वेळ सावित्रीबाईंच्या संघर्षाची गोष्ट ऐकण्यात पूर्णपणे मग्न झाली होती.

आकाशात केशरी रंगाची सुंदर उधळण झाली होती आणि मावळत्या सूर्याच्या सोनेरी प्रकाशात मेहेर खरं तर आळस करत बसली होती. दिवसभर खेळून थकलेली मेहेर आपला गृहपाठ बाजूला ठेवून बसली होती, कारण तिला अभ्यास खूप कठीण वाटत होता. पण सावित्रीबाईंची ही गोष्ट ऐकल्यावर तिला स्वतःचा आळस खूप छोटा वाटू लागला.

शिक्षणाची क्रांती

बाबा म्हणाले, "सावित्रीबाईंना समजले होते की जोपर्यंत मुली शिकणार नाहीत, तोपर्यंत समाज बदलणार नाही. लोकांचा तीव्र विरोध सोसूनही त्यांनी जिद्दीने भारतातील पहिली मुलींची शाळा सुरू केली. त्यांनी शिकवले की, 'तुमचे शब्द आणि तुमचे ज्ञान हेच तुमचे सर्वात मोठे सामर्थ्य आहे.'" मेहेरला त्या क्षणी उमजले की, जर सावित्रीबाई इतक्या मोठ्या संकटातही डगमगल्या नाहीत, तर तिने एका छोट्या गृहपाठाचा कंटाळा का करावा?. तिने उत्साहाने आपली वही उघडली आणि सावित्रीबाईंसारखेच जिद्दीने शिकण्याचे ठरवले.

गोष्टीचे तात्पर्य:

इतरांच्या टीकेला न घाबरता ध्येयाकडे वाटचाल करणे हीच खरी जिद्द आहे.

तुम्हाला माहिती आहे का?

सावित्रीबाई फुले या भारताच्या पहिल्या महिला शिक्षिका होत्या.

त्यांनी त्यांचे पती महात्मा जोतिराव फुले यांच्या सोबतीने १८४८ मध्ये पुण्याच्या 'भिडे वाड्यात' मुलींची पहिली शाळा सुरू केली.

तुमची 'हिरो मिशन'!

- **दोन साड्यांचे धैर्य:** सावित्रीबाईंनी अपमान सोसूनही आपले काम सोडले नाही. आज तुम्हाला कोणी काही चुकीचे बोलले, तर रागावण्याऐवजी तुम्ही तुमच्या कामावर लक्ष कसे केंद्रित कराल?
- **अक्षरांची जादू:** सावित्रीबाईंचे आभार मानणारे एक छोटे पत्र किंवा चित्र तुमच्या 'हिरो जर्नल'मध्ये काढा.

११. नीतीची प्रेरणादायी गोष्ट - आनंदी गोपाळ जोशी

संध्याकाळची शांत वेळ होती आणि बुद्धिबळाच्या पटावरील काळ्या-पांढऱ्या घरांच्या चक्रव्यूहात नीतीचे मन पूर्णपणे गुंतले होते. मात्र, प्रतिस्पर्ध्यांने टाकलेल्या एका अत्यंत कठीण चालीमुळे ती अस्वस्थ झाली होती; तिला वाटू लागले की हा खेळ आता ती कधीच जिंकू शकणार नाही आणि तिने हार मानण्याचे ठरवले.

तिची आई जवळ आली आणि म्हणाली, "नीती, खेळ अर्ध्यावर सोडण्यापूर्वी एका अशा जिद्दी मुलीची गोष्ट ऐक, जिने डॉक्टर होण्यासाठी चक्क सात समुद्र पार केले होते—तिचे नाव होते आनंदी गोपाळ जोशी".

अशक्य स्वप्न

ज्या काळात मुलींना शाळेत जाण्याचीही साधी मुभा नव्हती, त्या कठीण काळात आनंदीबाईंनी डॉक्टर होण्याचे एक धाडसी आणि अशक्य वाटणारे स्वप्न पाहिले होते.

समाज त्यांच्यावर हसायचा, त्यांना पावलोपावलो त्रास द्यायचा, पण आनंदीबाईंनी टीकेकडे पूर्णपणे दुर्लक्ष केले. विशाल समुद्राच्या लाटांचा तो भीतीदायक 'सळसळ' आवाज आणि जहाजाचे भीषण हेलकावे सोसत, त्या अवघ्या १८-१९ व्या वर्षी एकट्या अमेरिकेला पोहोचल्या. तिथे हाडं गोठवणाऱ्या थंडीत आणि अनोळखी वातावरणातही त्यांनी दिवसरात्र पुस्तकांच्या पानांचा 'खसखस' आवाज करत आपले शिक्षण सुरू ठेवले.

जिद्दीचे यश

अनेकानेक संकटांशी आणि स्वतःच्या आजारपणाशी झुंज देत त्यांनी अखेर आपली वैद्यकीय पदवी मिळवली आणि भारताच्या पहिल्या महिला डॉक्टर होण्याचा सुवर्णमान मिळवला. आनंदीबाईंनी जगाला हे सिद्ध करून दिले की जर तुमचे मन ध्येयाशी पक्के असेल, तर जगातील कोणतीही अडचण तुम्हाला रोखू शकत नाही.

नीतीला हे ऐकून एक वेगळीच प्रेरणा मिळाली. तिला उमजले की बुद्धिबळातील केवळ एक चाल चुकली म्हणून खेळ संपत नाही, तर तिथूनच खऱ्या संघर्षाची आणि विजयाची सुरुवात होते. तिने आपले डोळे पुसले आणि पुन्हा एकदा पूर्ण विश्वासाने त्या मोहऱ्यांकडे पाहिले.

गोष्टीचे तात्पर्य:

कधीही हार मानू नका—तुमचे प्रत्येक पाऊल तुम्हाला ध्येयाच्या जवळ घेऊन जात असते.

तुम्हाला माहिती आहे का?

आनंदीबाई अवघ्या १८-१९ व्या वर्षी वैद्यकीय शिक्षणासाठी सात समुद्रापार अमेरिकेला गेल्या होत्या. त्याकाळी एका भारतीय महिलेने एकट्याने असा प्रवास करणे ही जगाला थक्क करणारी अतिशय धाडसी गोष्ट होती.

तुमची 'हिरो मिशन'!

- **तुमचे ध्येय ठरवा:** आनंदीबाईंप्रमाणेच तुम्हाला मोठेपणी कोण बनायला आवडेल? ते कागदावर मोठ्या अक्षरात लिहा आणि तुमच्या अभ्यासाच्या टेबलासमोर लावा.
- **नकाशावर प्रवास:** जगाचा नकाशा शोधा आणि भारत ते अमेरिका हा आनंदीबाईंनी केलेला प्रवासाचा मार्ग तुमच्या बोटाने शोधून काढा!

१२. रमाची प्रेरणादायी गोष्ट - सुधा चंद्रन

एका संध संध्याकाळी रमा तिच्या नृत्याचा सराव करत होती. पायातील घुंगरांचा तो लयबद्ध 'छम-छम' आवाज आणि तबल्याचा 'ता-थै' ताल संपूर्ण खोलीत घुमत होता. पण काही वेळातच तिचे पाय जड झाले आणि ती पूर्णपणे दमून जमिनीवर खाली बसली. ती वैतागून म्हणाली, "आई, आज माझा सराव करायचा मुळीच विचार नाही. मला खूप कंटाळा आणि थकवा आलाय".

तिची आई जवळ आली आणि हसून म्हणाली, "रमा, मला समजतंय तुला थकवा आलाय, पण अशा वेळी मला एका अशा महान नृत्यांगनेची आठवण येते जिने चक्क एका पायावर संपूर्ण जग जिंकलं—त्यांचं नाव आहे सुधा चंद्रन".

संकटावर मात

सुधा जेव्हा तुझ्यासारखी लहान होती, तेव्हा त्या नृत्यात अत्यंत निष्णात होत्या. पण एका भीषण अपघातात त्यांना दुर्दैवाने आपला पाय गमवावा लागला. डॉक्टरांनी सांगितले की त्या पुन्हा कधीच डान्स करू शकणार नाहीत, पण सुधार्जींनी त्या परिस्थितीसमोर हार मानली नाही. त्यांनी जिद्दीने 'कृत्रिम पाय' (Prosthetic leg) लावून पुन्हा रंगमंचावर उभे राहण्याचा एक अत्यंत धाडसी निर्णय घेतला. सुरुवातीला त्यांचे प्रत्येक पाऊल वेदनादायक होते, पण घुंगरांचा तो 'छम-छम' नाद पुन्हा एकदा ऐकण्यासाठी त्यांनी जणू रक्ताचं पाणी केलं.

यशाचे शिखर

अतोनात कष्टानंतर, जेव्हा सुधाजी पुन्हा एकदा रंगमंचावर उभ्या राहिल्या, तेव्हा त्यांच्या नृत्यातील त्या ऊर्जेने संपूर्ण जगाला थक्क करून सोडले. त्यांनी हे सिद्ध केले की जर मनात खरी जिद्द असेल, तर तुमचे शरीर कितीही थकले तरी तुमचे स्वप्न तुम्हाला कधीच थकवू शकत नाही.

रमाला आता आपल्या स्वतःच्या थकव्याची लाज वाटली. तिच्या डोळ्यांत सुधार्जीसारखीच एक विलक्षण चमक आली आणि तिने ताडकन उठून आपले घुंगरू पुन्हा एकदा घट्ट बांधले. रमा पुन्हा नाचू लागली; यावेळी तिची पावले पूर्वीपेक्षा अधिक उत्साहाने आणि आत्मविश्वासाने जमिनीवर पडत होती.

गोष्टीचे तात्पर्य:

कोणत्याही अडथळ्याला तुमची वाट रोखू देऊ नका. कठोर परिश्रम आणि स्वतःवरील प्रेम तुम्हाला यशापर्यंत नक्कीच घेऊन जाईल.

तुम्हाला माहिती आहे का?

सुधा चंद्रन या केवळ एक महान नृत्यांगनाच नाहीत, तर त्या एक प्रसिद्ध अभिनेत्री देखील आहेत. त्यांनी स्वतःच्या आयुष्यावर आधारित 'नाचे मयुरी' नावाच्या चित्रपटात काम केले आहे, ज्याने जगभरातील करोडो लोकांना प्रेरणा दिली आहे.

तुमची 'हिरो मिशन'!

- **तुमची आवड ओळखा:** अशी कोणती गोष्ट आहे जी तुम्हाला करायला खूप आवडते (उदा. डान्स, खेळ किंवा चित्रकला)? ती करण्यासाठी तुम्ही सुधाजींसारखी जिद्द कशी दाखवाल?.
- **ताल धरा:** आज तुमच्या आवडत्या गाण्यावर ५ मिनिटे मनसोक्त डान्स करा आणि सुधाजींच्या जिद्दीची आठवण काढा!